

ĮSAKYMAS
DĖL SMURTO IR PATYČIŲ PREVENCIJOS, INTERVENCIJOS IR STEBĖSENOS
VYKDYMO ŠIAULIŲ LOGOPEDINĖJE MOKYKLOJE

2017 m. rugpjūčio 31 d. Nr. V1-123

Šiauliai

Vadovaudamasi LR Švietimo ir mokslo ministro 2017 m. kovo 22 d. įsakymu Nr.V-190 „Dėl Smurto prevencijos įgyvendinimo mokyklose rekomendacijų patvirtinimo“, LR švietimo įstatymo 56 straipsnio 17 punktu, 2017 m. rugpjūčio 31 d. Mokytojų tarybos posėdžio protokolo Nr. V5-3 nutarimu, 2017 m. rugpjūčio 31 d. Mokyklos tarybos protokolo Nr.V6-5 nutarimu,

t v i r t i n u Smurto ir patyčių prevencijos, intervencijos ir stebėsenos vykdymo Šiaulių logopedinėje mokykloje tvarką (pridedama).

Direktorė

Rūta Lanauskienė

SMURTO IR PATYČIŲ PREVENCIJOS, INTERVENCIJOS IR STEBĖSENOS VYKDYMO ŠIAULIŲ LOGOPEDINĖJE MOKYKLOJE

TVARKA

I.BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Šiaulių logopedinės mokyklos (toliau – mokykla) smurto prevencijos ir intervencijos vykdymo mokykloje tvarka (toliau – tvarka) parengta vadovaujantis smurto ir patyčių prevencijos įgyvendinimo rekomendacijomis, patvirtintomis Lietuvos respublikos švietimo ir mokslo ministro 2017 m. kovo 22 d. įsakymu Nr. V-190 „Dėl smurto prevencijos įgyvendinimo mokyklose rekomendacijų patvirtinimo“.
2. Ši tvarka nustato mokyklos direktoriaus, mokytojų, auklėtojų, kitų mokyklos darbuotojų, vaiko gerovės komisijos, mokinių, jų tėvų (globėjų, rūpintojų) veiklą, sukuriant sveiką, saugią, užkertančią kelią bet kokioms smurto apraiškoms ir žalingiems įpročiams aplinką mokykloje.
3. Mokyklos direktorius, darbuotojai, mokiniai, jų tėvai (globėjai, rūpintojai) vykdydami smurto ir patyčių prevenciją mokykloje vadovaujasi Lietuvos Respublikos Švietimo įstatymo 56 straipsnio 17 punktu, Lietuvos Respublikos Vaiko teisių pagrindų įstatymu (1996 m. kovo 14 d. Nr. I- 1234), mokyklos nuostatais, darbo tvarkos taisyklėmis, mokymo sutartimi, mokytojų, auklėtojų, logopedų, specialiųjų pedagogų pareigybių aprašais, klasės vadovo, auklėtojo veiklos aprašais, mokinių skatinimo ir nuobaudų tvarka, mokyklos darbuotojų Etikos kodeksu, rekomendacijomis dėl poveikio priemonių taikymo netinkamai besielgiantiems mokiniams (patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2012 m. rugpjūčio 28 d. įsakymu nr. 1268), mokyklos direktoriaus įsakymais, šia tvarka ir kitais teisės aktais, reglamentuojančiais smurto ir patyčių prevenciją.
4. Tvarkos tikslas – siekiant ugdyti pozityvų mokinio elgesį ir sukurti draugišką, saugią atmosferą, nustatyti, kokie turi būti daromi veiksmai individualiu, klasės, mokyklos, šeimos lygmeniu, siekiant užkirsti kelią smurtui ir patyčioms.
5. Tvarka remiasi šiais principais:
 - 5.1. į smurtą ir patyčias būtina reaguoti nepriklausomai nuo jų turinio (dėl lyties, seksualinės orientacijos, negalės, religinės ar tautinės priklausomybės, išskirtinių bruožų ar kt.) ir formos;

5.2. kiekvienas mokyklos administracijos darbuotojas, pedagogas, švietimo pagalbos specialistas ar kitas darbuotojas, mokinys, pastebėjęs ar sužinojęs apie smurtą ar patyčias, turi reaguoti ir jį stabdyti;

5.3. darbuotojai veiksnių imasi visais atvejais, nepriklausomai nuo pranešančiųjų apie smurtą ar patyčias amžiaus ir pareigų;

5.4. kiekvienas mokyklos bendruomenės narys geba tinkamai reaguoti esant smurtui ar patyčioms.

6. Tvarkoje vartojamos sąvokos:

6.1. patyčios – tai psichologinę ar fizinę jėgos persvarą turinčio asmens ar asmenų grupės tyčiniai, pasikartojantys veiksmai, siekiant pažeminti, įžeisti, įskaudinti ar kaip kitaip sukelti psichologinę ar fizinę žalą kitam asmeniui;

6.2. patyčios gali būti tiesioginės (atvirai puolant ir/ar užgauliojant) ir/ar netiesioginės (skaudinant be tiesioginės agresijos);

6.2.1. žodinės patyčios: pravardžiavimas, grasinimas, ujimas, užgauliojimas, užkabinėjimas, erzinimas, žeminimas ir kt.;

6.2.2. fizinės patyčios: mušimas, spardymas, spaudimas, dusinimas, užkabinėjimas, turtinė žala ir kt.;

6.2.3. socialinės patyčios: socialinė izoliacija arba tyčinė atskirtis, gandų skleidimas ir kt.;

6.2.4. elektroninės patyčios: skaudinančių ir gąsdinančių asmeninių tekstinių žinučių ir/ar paveikslėlių siuntinėjimas, viešų gandų skleidimas, asmeninių duomenų ir komentarų skelbimas, tapatybės pasisavinimas, siekiant sugriauti gerą vardą arba santykius, pažeminti ir kt.

6.3. patyčias patiriantis vaikas – mokinys, iš kurio yra tyčiojamas;

6.4. besityčiojantysis/skriaudėjas – vaikas ar suaugęs, inicijuojantis patyčias ir/ar prisidedantis prie jų;

6.5 patyčias patiriantis suaugęs – administracijos atstovas, pedagogas, švietimo pagalbos specialistas ar techninis darbuotojas, iš kurio tyčiojasi mokinys (-iai);

6.6. patyčių stebėtojas – vaikas, matantis ar žinantis apie patyčias;

6.7. patyčių prevencija – veikla, skirta patyčių rizikai mažinti, imantis mokyklos bendruomenės narių (mokinių, administracijos atstovų, pedagogų, švietimo pagalbos specialistų, kitų darbuotojų, tėvų (globėjų, rūpintojų) švietimo, informavimo ir kitų priemonių;

6.8. patyčių intervencija – visuma priemonių, taikomų visiems patyčių dalyviams (patiriantiems, besityčiojantiems, stebėtojams), esant poreikiui įtraukiant jų tėvus (globėjus, rūpintojus);

6.9. patyčių prevencijos ir intervencijos stebėseną – patyčių situacijos mokykloje stebėjimas, renkant, analizuojant faktus ir informaciją, svarbią šio reiškinio geresniam pažinimui bei valdymui, reiškinio tolimesnės raidos ir galimo poveikio prognozavimas.

II. SMURTO, PATYČIŲ STEBĖSENA IR PREVENCIJA MOKYKLOJE

7. Smurto ir patyčių prevencija ir intervencija yra svarbi mokyklos veiklos dalis, kurios planavimu, organizavimu ir stebėseną rūpinasi mokyklos direktorius, vaiko gerovės komisijos nariai, socialinis pedagogas, psichologas, klasių vadovai, auklėtojai, o ją vykdydami dalyvauja visi mokyklos bendruomenės nariai.

8. Mokyklos direktorius yra atsakingas už šios tvarkos parengimą ir vykdymą, už stebėsenos rezultatais paremtą smurto ir patyčių prevencijos priemonių plano parengimą ir pristatymą mokyklos bendruomenei.

9. Smurto ir patyčių prevencijos ir intervencijos vykdymo tvarkos įgyvendinimą koordinuoja direktoriaus paskirtas mokyklos vaiko gerovės komisijos pirmininkas, kuris kasmet:

9.1. inicijuoja mokyklos bendruomenės narių apklausą ir apibendrina jos rezultatus;

9.2. atlieka mokykloje fiksuotų pranešimų apie smurtą ir patyčias analizę;

9.3. remdamasis apklausos ir pranešimų apie smurtą ir patyčias analizės duomenimis, rengia patyčių prevencijos priemonių planą;

9.4. aptaria turimą informaciją, svarsto prevencijos ir intervencijos priemonių taikymo plano turinį vaiko gerovės komisijos posėdyje;

9.5. teikia siūlymus mokyklos direktoriui dėl smurto ir patyčių prevencijos ir intervencijos priemonių įgyvendinimo mokykloje;

9.6. atlieka kitus mokyklos patyčių prevencijos ir intervencijos vykdymo tvarkoje numatytus veiksmus.

10. Klasės vadovas, auklėtojas kasmet išanalizuoja ir apibendrina turimus pranešimus apie patyčias, informuoja vaiko gerovės komisijos pirmininką apie prevencijos, intervencijos taikomų priemonių rezultatus klasėje, teikia kitą svarbią informaciją, susijusią su smurtu ir patyčiomis.

III. PATYČIŲ INTERVENCIJA MOKYKLOJE

11. Visais įtariamų ir realių smurto bei patyčių atvejais kiekvienas mokyklos administracijos darbuotojas, pedagogas ar švietimo pagalbos specialistas, kitas darbuotojas, mokinys reaguodamas:

12.1. įsikiša įtarus ir/ar pastebėjus smurtą ar patyčias – nutraukia bet kokius tokių įtariamą keliančius veiksmus;

12.3. jei asmeniui reikia pagalbos, kreipiasi į pagalbą galinčius suteikti asmenis tėvus, (globėjus, rūpintojus) ar mokyklos darbuotojus ar institucijas (pvz., policija, greitoji pagalba);

12.4. informuoja klasės vadovą ar auklėtoją apie įtariamą ir/ar įvykusias patyčias, elektroninių patyčių atveju pateikia išsaugotus įrodymus.

13. Klasės vadovas ar auklėtojas, gavęs informaciją apie įtariamą ir/ar įvykusias patyčias, smurtą:

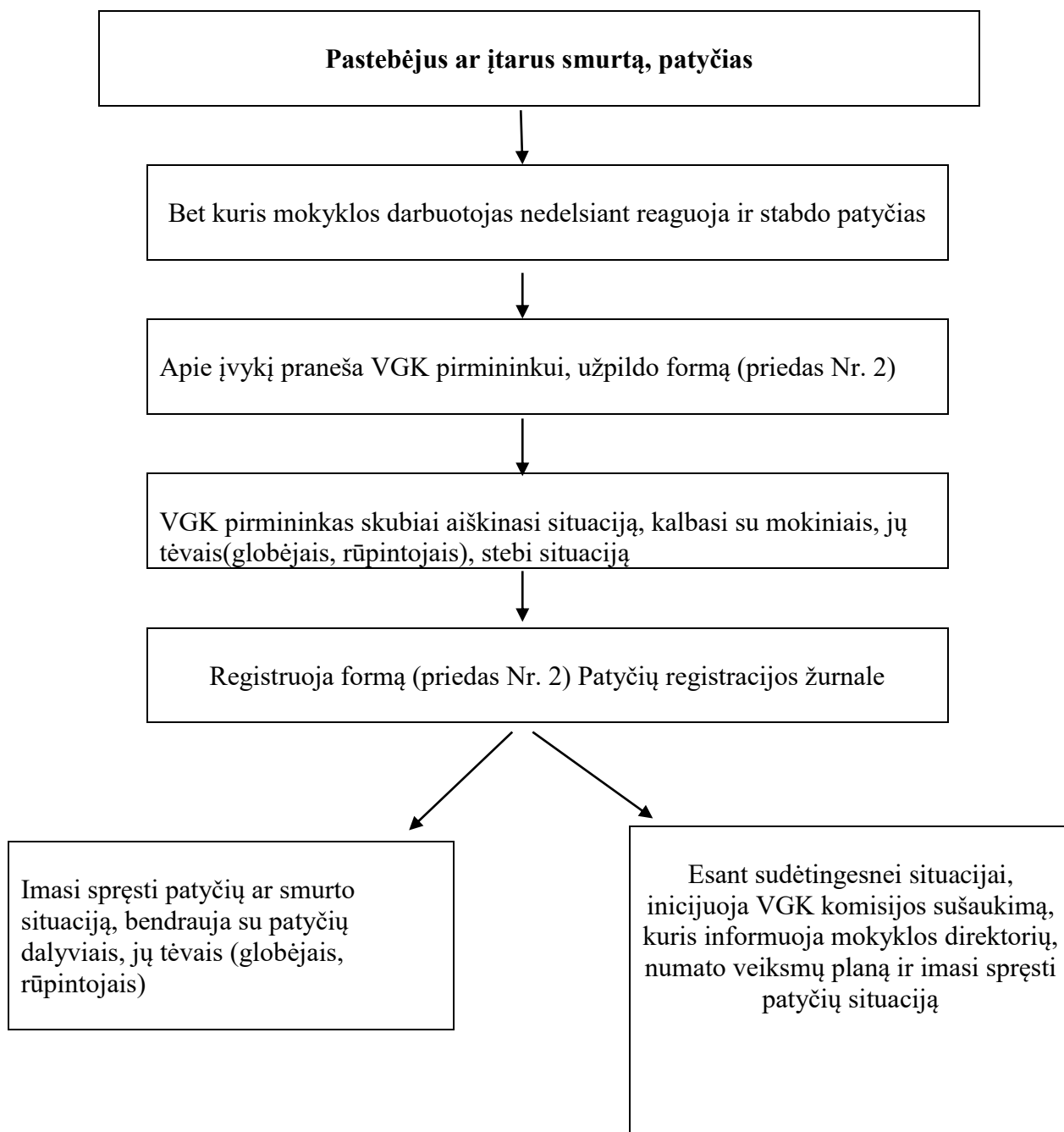
13.1. išsiaiškina situaciją, nustato, ar tai patyčių/smurto atvejis;

- 13.2. pasitvirtinus patyčių atvejui, užpildo pranešimo apie patyčias formą (2 priedas), ją perduoda vaiko gerovės komisijos pirmininkui;
- 13.3. toliau stebi situaciją, bendradarbiauja su vaiko gerovės komisijos pirmininku, psichologu, socialiniu pedagogu ir informuoja apie pokyčius.
14. Gavus informaciją apie patyčias/smurta vaiko gerovės komisijos pirmininkas:
14. 1. užpildytą formą registruoja patyčių registracijos žurnale (žurnalas laikomas vaiko gerovės pirmininko kabinete);
- 14.2. imasi spręsti smurto ar patyčių situaciją;
- 14.3. nedelsiant praneša mokyklos direktoriui, kuris priima sprendimą dėl švietimo pagalbos priemonių taikymo.
15. Mokiniai pasityčiojus iš administracijos darbuotojo, pedagogo, švietimo pagalbos specialisto ar kito darbuotojo, asmuo gavęs informaciją, pastebėjęs ir/ar įtaręs patyčias, informuoja mokyklos direktorių, kuris priima sprendimą dėl poveikių taikymo.
16. Administracijos darbuotojui, pedagogui, pagalbos specialistui ar darbuotojui pasityčiojus iš vaiko, asmuo gavęs informaciją, pastebėjęs ir/ar įtaręs patyčias informuoja mokyklos direktorių, kuris priima sprendimą dėl poveikio priemonių taikymo.
17. Visiems smurto ir patyčių dalyviams pagal individualius poreikius mokykloje teikiama psichologo, socialinio pedagogo ar mokytojo pagalba.

IV. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

18. Mokiniai, mokyklos darbuotojai, mokytojai pasirašytinai supažindinami su šia Tvarka kiekvienų mokslo metų rugsėjo 1- 8 dienomis.
19. Tėvai su šia Tvarka supažindinami elektroniniame „Tamo“ dienyne. Tvarka primenama tėvų susirinkimo metu.
20. Tvarka skelbiama mokyklos interneto svetainėje.

**ŠIAULIŲ LOGOPEDINĖS MOKYKLOS BENDRUOMENĖS
REAGAVIMO Į PATYČIAS IR PAGALBOS JOMS ĮVYKUS
PLANAS**

Įtariant patyčias, vienas svarbių elementų yra tokio elgesio pasikartojimas. Žymėti pastebėtus faktus, kitų perduotą informaciją apie patyčias svarbu dėl šio reiškinių atskleidimo kitiems asmenims- vaikų tėvams (globėjams, rūpintojams), pedagogams ar esant poreikiui kitiems specialistams. Taip pat dėl patyčių masto mažėjimo įvertinimo.

PRANEŠIMO APIE PATYČIAS FORMA

Pranešimo data

Ugdymo įstaigos pavadinimas-Šiaulių logopedinė mokykla

Bendrieji duomenys:

Kam pranešta apie patyčias:	
Kas pranešė apie patyčias:	
Kada įvyko patyčios (data, val.):	
Kur įvyko patyčios:	
Kokia patyčių forma naudota ar įtariama, kad buvo naudota:	
☐ Fizinės: vaiko užgauliojimas veiksmais (pargriovimas, įspyrimas, kumštelėjimas, spjaudymas, daiktų atiminėjimas ar gadinimas, plaukų pešiojimas ir pan.);	
☐ Socialinės: įvairūs gąsdinantys, bauginantys gestai, ignoravimas, siekiant parodyti, kad vaikas yra nepageidaujamas ar atstumiamas;	
☐ Elektroninės: patyčios vykstančios elektroninėje erdvėje: socialiniuose tinkluose, kitose vietose internete, naudojant mobiliuosius telefonus (nemalonių žinučių arba elektroninių laiškų rašinėjimas, skaudinantis bendravimas pokalbių kambariuose, vaiko asmeninio gyvenimo detalių viešinimas, tapatybės pasisavinimas ir pan.).	
☐ Kiti pastebėjimai (įrašyti)	
Ar žinomas tokio elgesio pasikartojimas	

Duomenys apie patyčių dalyvius:

Vaiko, patyrusio patyčias vardas, pavardė, amžius, klasė:	
Vaiko/-ų, kuris tyčiojosi vardas, pavardė, amžius, klasė:	
Vaiko/-ų, stebėjusio patyčias vardas, pavardė, amžius, klasė:	

Išsamesnė informacija apie įvykį:

--

Mokyklos pedagogo ar kito darbuotojo elgesys šioje patyčių situacijoje:

--

Veiksmų po įvykio, planas su: (pildo mokytojai arba pagalbos specialistai)

Vaiku patyrusiu patyčias:	
Vaiku, kuris tyčiojosi:	
Stebėtojais:	
Patyčių dalyvių tėvais (globėjais, rūpintojais):	
Kitais mokyklos darbuotojais:	
Kita (įrašyti):	